

Niks elektrische deurbel, de bezoeker wacht een 'trekbel'

DRIEBERGEN • Geen elektrische deurbel; je moet gewoon aan de bel trekken. Het is het eerste energiebesparende detail dat je tegenkomt aan de Diederichslaan 12 in Driebergen.

Het huis van begin vorige eeuw is het allereerste gemeentelijke monument in Nederland dat geheel energieneutraal is gerenoveerd en waar alle oude details bewaard zijn gebleven. De bewoners, die niet met hun namen in de krant willen, beschrijven het treffend. „In Europa draaien er minstens twee energiecentrales op volle toeren om alle elektrische deurbellen te laten werken.”

Dat het ook anders kan, bewijst hun oude pand uit 1920. Alle originele details zijn nog aanwezig: de oude omlijstingen van deuren en kozijnen, de lambrisering van de trap en het enkele glas. „In een monument mag je geen dubbel glas zetten. We hebben dat opgelost met achterzetbeglazing,” aldus bouwbe-

geleider Liesbeth Wassenberg van Bouwvrouw, die het gedurfde project samen met de bewoners heeft gerealiseerd.

De energieneutrale woning is bijzonder, omdat ze voorziet in haar eigen energie voor verwarming en warm tapwater. Eén van de snuffjes is dat het warme water uit de douche opnieuw wordt gebruikt om het koude water op te warmen.

Ook de gebruikte materialen zijn tot in de detail uitgekend. Zo is de zolder geïsoleerd met milieuvriendelijk en duurzaam afbreekbaar vernalen hennepplaten. Opvallend is dat aanpassingen, toevoegingen en vernieuwingen omkeerbaar zijn in het oude huis en dus kunnen worden vervangen, als er nieuwe innovaties zijn. De zonnepanelen op het dak aan de achterzijde bijvoorbeeld. Die kunnen er zo weer af. Ook de achterzetbeglazing kan verwijderd worden.

„Een mix van oude materialen en technieken met een strakke uitstra-

ling laat zien dat een duurzaam huis ook modern kan zijn,” aldus Wassenberg. Zoals de gebruikte isolerende leemlaag op de binnenmuren een combinatie is van traditioneel materiaal, maar toegepast met een moderne techniek.

UITDAGEND

Hoewel het naar hun zeggen een uitdagend en leuk project was, kenden de bewoners en bouwbegeleider Wassenberg ook teleurstellingen. De onbekendheid met materialen, zoals het stuken met leem, leverde frustraties op. Niet alleen de zoektocht naar het juiste materiaal, maar ook het opbrengen van de leemlaag duurde zo lang, dat de bewoners het heft in eigen hand namen en zelf met de spatel in de weer gingen.

De huidige bewoners kochten het huis in 2009 bij inschrijving in de gemeente Utrechtse Heuvelrug. Niet alleen de hoogte van het bod was bepalend voor gunning, maar

Diederichslaan 12 in Driebergen: moderne woning uit 1920.

FOTO JEROEN JUMELET

ook het duurzame karakter van de renovatieplannen. Van de negen gegadigden werd dit plan uitgekozen, omdat het als vernieuwend en realistisch werd gezien.

Doorslag gaf het feit dat werd gemikt op een energieneutrale huishouding, het gebruik van duurzame materialen en het energetische concept van OPAi, het kennisinstituut

van Thomas RAU, de architect die ook het WNF gebouw in Zeist heeft gerealiseerd. Het huis werd twee jaar geleden nog bewoond door krakers. Tocht en wind hadden toen vrij spel in het monumentale pand. De komende jaren zullen duidelijk maken of de verwachte energieneutraliteit in het dagelijkse gebruik is gehaald.